

**ТЕОРЕТИЧНІ
ОСНОВИ
ПОДАТКОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ**

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

- 1.1. Менеджмент як унікальний і універсальний інструмент управління.
- 1.2. Управління оподаткуванням в умовах трансформації економіки України.
- 1.3. Державна фіскальна служба у структурі органів управління оподаткуванням.

Тема 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

- 2.1. Податковий менеджмент як галузь наукових знань.
- 2.2. Правова база податкового менеджменту.
- 2.3. Еволюція податкового менеджменту в Україні.
- 2.4. Структура податкового менеджменту.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

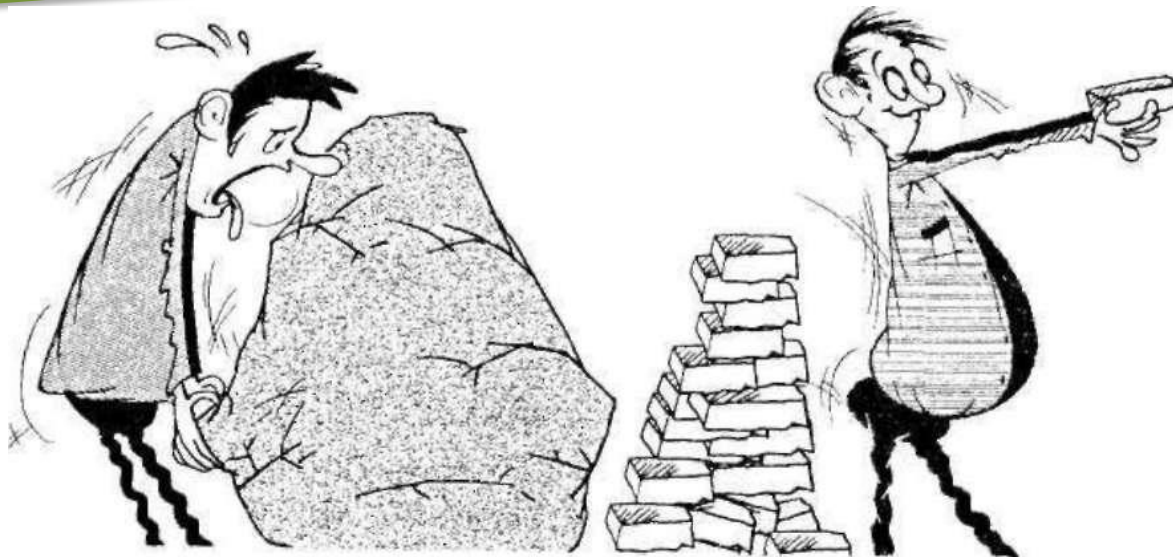
**МЕНЕДЖМЕНТ – ЦЕ САМОСТІЙНИЙ ВИД
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКИЙ У РИНКОВИХ УМОВАХ
ГОСПОДАРЮВАННЯ НАПРАВЛЕНИЙ НА ДОСЯГНЕННЯ
НАПЕРЕД ВИЗНАЧЕНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ШЛЯХОМ
РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВСІХ ВИДІВ РЕСУРСІВ ІЗ
ЗАСТОСУВАННЯМ ПРИНЦИПІВ І МЕТОДІВ ЕКОНОМІЧНОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ.**

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Менеджмент виник у США в період активного формування ринкової економіки, коли розвиток виробництва на межі XIX – XX століття змусив керівників приділити особливу увагу питанням розробки наукових і раціональних принципів управління людьми, обладнаннями, матеріалами та фінансами.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Управління як галузь науки пройшло певні етапи свого становлення і розвитку, у процесі якого виникають неоднакові підходи, різні школи. У першій половині ХХ ст. у зарубіжній науці управління склались чотири найважливіші школи, які зробили суттєвий вклад у розвиток сучасної теорії і практики управління.

- Школи менеджменту
 - школа наукового управління
 - класична (адміністративна) школа
 - школа людських стосунків (поведінкова)
 - кількісна школа

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

- Термін **«менеджмент»** підходить до всіх типів організацій і розглядається у таких аспектах:
 - як процес управління ресурсами і людьми, який включає визначення мети, планування, організацію, лідерство і контроль, що спрямовуються на досягнення кінцевої мети
 - як вид діяльності, спрямованої на координацію зусиль людей, з використанням їх праці, інтелекту, врахуванням мотивів поведінки для досягнення поставленої мети
 - як певна верства, соціальний прошарок людей, котрі фахово займаються управлінською діяльністю і зосередженні в органах та апараті управління
 - мистецтво управління
 - галузь науки, теорія, сума знань про управління, накопичених за історію розвитку суспільства, що подається у формі концепцій, підходів, принципів, методів і засобів

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

оподаткуванням як

важливу сферу

науково

практичних досліджень

і

Воно базується на методичних підставах фундаментального

пізнання

політичних, економічних,

методів, прийомів і юридичних та інших засобів інформативного забезпечення

забезпечення, за допомогою яких органи влади і

управління (в тому числі податкові адміністрації та інспекції всіх рівнів) надають

функціонуванню податкового

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

***ПОНЯТТЯ “УПРАВЛІННЯ ОПОДАТКУВАННЯМ” МОЖНА
РОЗГЛЯДАТИ У ДВОХ АСПЕКТАХ:***

- по-перше
 - як систему органів управління (законодавчих і виконавчих органів).
- по-друге
 - як сукупність норм і правил, які регламентують дії у сфері оподаткування, а також визначають міру відповідальності за порушення податкового законодавства.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

**Недоліки податкового адміністрування
можуть призвести до:**

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Необхідність вдосконалення управління оподаткуванням викликано наступними причинами:

- 1
 - Переважна більшість рішень щодо управління оподаткуванням приймалась і продовжує прийматись відповідно до особистих знань, інтуїції або інтересів керівництва держави та її організаційних структур;
- 2
 - Відсутність науково обґрунтованих підходів, врахування світового і історичного досвіду при формуванні національної податкової системи та при аналізі наслідків від її впровадження робили і роблять управління оподаткуванням не ефективним антикризовим засобом, а однією з причин загострення економічної кризи
- 3
 - Зміни у податкове законодавство вносяться всупереч початковим його положенням, а поточні підзаконні акти ще більше віддаляють податкову практику від закону;
- 4
 - Корекція положень законів проводиться за результатами практики, а не виходячи з їх економічної доцільності;

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

- 5
 - Законодавча діяльність представників влади, як частина процесу управління оподаткуванням, не позбавлена від лобювання відомчих інтересів, що безумовно, йде на шкоду національним;

- 6
 - Недостатньо узгоджуються між собою методики обрахування і сплати окремих податків, зборів і обов'язкових платежів, що ускладнює контроль за повнотою і своєчасністю сплати їх у бюджет;

- 7
 - Відсутня цілісна система економічного планування і прогнозування, яка б забезпечувала реалізацію науково-технічної, фінансово-економічної та соціальної політики держави;

- 8
 - Система податкового регулювання залишається практично незмінною ще з часів командно-адміністративної системи управління.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Реорганізація податкової служби в Україні:

- Державна податкова служба України
• (з 22 серпня 1996 року)
- **Міністерство доходів і зборів України** (існувало з 24 грудня 2012 року по 1 березня 2014 року)
- Державна митна служба України
• (від 1 березня 2014 року)
- **Державна фіскальна служба**
• (від 21 травня 2014 року)

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Законодавчо-нормативна база з питань реорганізації податкової служби в

Закон України
«Про державну
податкову
службу в
Україні»

- Указ
Президента
України «Про
Положення про
Державну
податкову
службу
України» від 4

Положення
про
Міністерство
доходів і зборів
України

- Указ 1990
Президента XII
України від 18
березня 2013
року №
141/2013

Постанова про
вдосконалення
діяльності
органів доходів
і зборів

- Постанова ВР
України від
28.02.14 №
838-VII "Про
вдосконалення
діяльності
органів доходів
і зборів"

Питання
Державної
фіскальної
служби

- Розпорядження
КМ України від
09.07.2014
№630-р "Про
утворення

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Підтверджено досвідом Італії, Швеції, Австрії, Польщі, Грузії, США

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Для здійснення радикальних змін у суспільстві та реальних економічних перетворень необхідна адекватна їм система управління, яка змогла б на базі ринкових відносин і нових морально-етичних позицій забезпечити ефективність діяльності як підприємницьких, так і державних структур.

Така система управління не виникне спонтанно, сама по собі, як результат прагнення до змін в економічній системі.

Її створення є окремою проблемою, яка вимагає особливого аналізу та комплексного підходу до її вирішення.

Таким чином, для того, щоб акцентувати увагу на важливості змін у сфері управління та підкреслити, що нова управлінська система, яка сьогодні формується у сфері оподаткування, заснована на інших принципах і докорінно відрізняється від тієї, що існувала раніше, в теорії і практиці управлінської діяльності з'явилась така специфічна форма управління як податковий менеджмент.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

- спрямований на поєднання суб'єктивних намірів податкоплатників і осіб, що відповідають за справляння податків, із реальними обставинами та організаційною ефективністю податкової системи, сполучення ідеально бажаного з реально можливим за існуючих умов
- показує світовий досвід, є більш науково-обґрунтованим, прогресивнішим
- передбачає аналіз стану оподаткування, виявлення недоліків, а також розробку пропозицій по їх вирішенню
- спрямований не лише на організацію оподаткування, а й на вдосконалення всієї податкової системи

**Податковий
менеджмент**

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

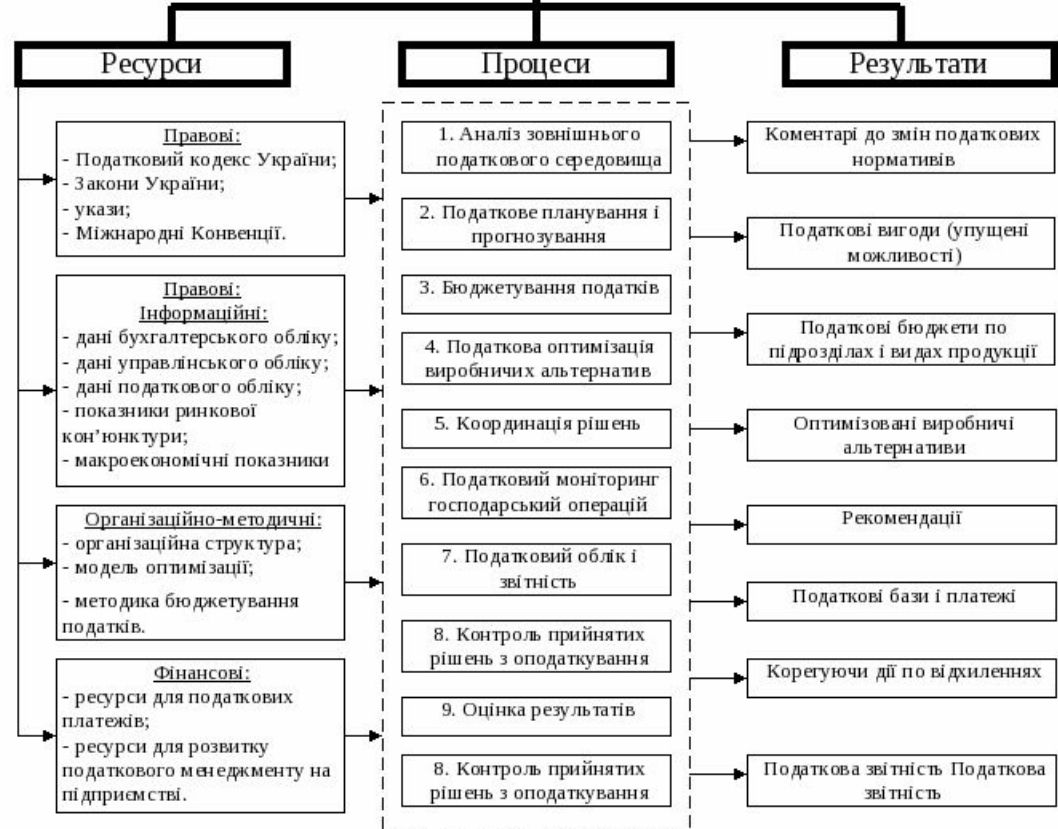
- як систему управління податками
- як визначену категорію людей, соціальний прошарок тих, хто здійснює роботу з управління податками
- як форму підприємництва (стосується корпоративного і персонального податкового менеджменту)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Податковий менеджмент

Мета: Максимізація прибутку і зниження відносного рівня оподаткування діяльності підприємства на основі активного впливу на виробничо-економічні стратегії його розвитку

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

- Під державним податковим менеджментом слід розуміти систему державного управління оподаткуванням.
- До її складу входять законодавчі і адміністративні органи.
- Виконує наступні завдання:

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

• Завдання державного податкового менеджменту

- Забезпечення мобілізації грошових надходжень для виконання дохідної частини бюджетів
- Прогнозування обсягів податкових надходжень на перспективу на основі прогнозних рахунків росту доходів підприємств, галузей, всієї економіки з використанням зарубіжного досвіду
- Розробка нових концепцій оподаткування, які сприяють розвитку бізнесу без шкоди для держаних соціальних програм

Миколаївський національний аграрний
університет

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Таким чином, у процесі еволюції прибуткового податку з громадян в Україні можна виділити наступні тенденції:

- Перехід від диференційованої системи оподаткування доходів
- Перехід від роздільного принципу обкладання доходів громадян до оподаткування сукупного річного доходу
- Розширення практики оподаткування на основі декларування громадянами своїх доходів

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

продовження...

- Надмірне зростання прогресивності прибуткового податку з громадян
- Підвищення рівня оподаткування середньої номінальної заробітної плати працівників народного господарства
- Стабілізація номінальної величини неоподаткованого мінімуму доходів громадян
- Звуження системи регулюючих пільг щодо прибуткового податку з громадян

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

- Підсумовуючи аналіз основних тенденцій у становленні прибуткового оподаткування підприємств в Україні необхідно відмітити:
 - Система оподаткування доходів підприємств за багатьма своїми параметрами не відповідає стану і рівню трансформації економічної системи України, не вписувалась повною мірою у реалії економічного і соціально-політичного життя, не враховувала рівень розвитку і можливості органів фіску
 - Адаптація системи прибуткового оподаткування підприємств до особливостей української економіки відбувалася шляхом певного спрощення механізму справляння податку на прибуток внаслідок відмови від диференціації його ставок, звуження системи податкових пільг.
 - Кроками, які сприяли наближенню вітчизняної системи оподаткування доходів підприємств до зрілих форм оподаткування, властивих розвинутих податковим системам, були зміни у механізмі обрахування і справляння податку.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Серед тенденцій в еволюції ПДВ в Україні доцільно виділити тенденцію до зменшення податкового тягара за рахунок:

- Звуження кола платників податку
- Зниження його ставки
- Запровадження відшкодування з бюджету від'ємної різниці між сумою податкових зобов'язань платника і сумою податкового кредиту

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

**У процесі еволюції акцизного збору в Україні
простежуються наступні тенденції:**

- Перехід від адвалорних до специфічних ставок акцизного збору
- Перегляд ставок акцизного збору
- Використання податкових пільг
- Покращення адміністрування акцизного збору,

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Структура податкового

- менеджменту:
- Податковий менеджмент
 - Державний податковий менеджмент
 - Корпоративний податковий менеджмент
 - Персональний податковий менеджмент

- Податки, збори та обов'язкові платежі
 - Регламентація оподаткування, контроль за сплатою податкових платежів
 - Сплата податків, оптимізація податкових платежів
 - Сплата податків, ефективне вкладення коштів

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Складові державного податкового менеджменту

Податкове прогнозування і планування

Визначення обсягу податкових надходжень. Оцінка господарсько-відтворювальних операцій за звітний період. Оцінка перспектив господарського розвитку

Податкове регулювання

Сукупність заходів непрямого впливу держави на розвиток виробництва шляхом зміни норми вилучення у бюджет, у результаті чого змінюється рівень оподаткування

Податковий контроль

Контроль за правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю надходження податків, зборів і обов'язкових платежів у бюджет і позабюджетні фонди від юридичних та фізичних осіб

Дякую за увагу!